

LEKARSKA STRUKA U ŠTAMPANIM MEDIJIMA (2007-2011)

**Autor: prim. dr sci. med. Tatjana Radosavljević,
Direktor Lekarske komore Srbije**

ČINJENICA

- ★ „Nikada se ne svađajte sa onima koji kupuju mastilo na bačve i papire na tone. Novinari su plaćeni da prenose vesti koje nađu onako kako ih sami tumače. Oni će uvek imati poslednju reč o nekoj stvari, uvek, uvek...“

2009.

UMRLA ZBOG NEMARA LEKARA

Šesnaestomesečna N. T., koju su lekari Doma zdravlja "Novi Beograd" dva puta vraćali kući uveravajući roditelje da je u pitanju virusna infekcija, preminula juče u Tiršovoj od bakterijskog meningitisa

JOŠ JEDNA AFERA U SRPSKIM BOLNICIMA

Loša dijagnoza napravila tragediju!

Mala Natalija Tešić i dalje u komi na Dečjoj klinici kažu da su male šanse da preživi težak oblik bakterije. Ispituje se odgovornost doktora u Domu zdravlja

Lekari dilleri!

Zavod za bolesti zavisnosti u Kragujevcu najveći je centar za lečenje droge, u kom pacijenti u lečenju

НА ГАК У КРАГУЈЕВЦУ ИСКРСНУ НОВИ ПРОБЛЕМ, ПОРОДИЉА АНА ЛОЈАНИЦА ТВРДИ

БАХАТОСТ ЛЕКАРА УБИЛА МОЈЕ ДЕТЕ!

Тужилаштву доспављени сви подаци о трагичној смрти породиље Омладе Вељић. И породица Лојаница поднела приглаве тужилаштву

Senzacionalizam je

- ★ ako ono što se iznosi ne odgovara istini.
- ★ okrivljavanje bez dokaza i prezumcije nevinosti
- ★ navođenje punog imena i prezimena
- ★ nepoštovanje intime ni, čak, lekarske tajne
- ★ nije svaki tragičan događaj lekarska greška, već i posledica drugih faktora

2010.

U POLICIJSKOJ AKCIJI „KRABA“ PAO KOMPLETAN

Zaradivali na deci oboleloj od raka!

Manoj Borović, zamenik Zoran Tomašević i načelnici apoteke

HIRURG PAO ZBOG MITA!

Istaknuti beogradski hirurg Srđan M. (44) uhapšen zbog sumnje da je od pacijenta primio 500 evra za "medicinsku uslugu"

NESTRUČNOST UBILA BEBU!

Protiv pedijatra Gordane I. iz Kliničkog centra Vojvodine podneta krivična prijava zbog osnovane sumnje da je nesavesno pružila pomoć novorođenčetu

ДОКТОРКИ ПОЛОМИЛИ НОС

Лекарка оштетила мајку и ујака детета. Породица тврди - докторка се сагледа

NOVI SAD - Tragedija! Novosadska policija podneta je krivičnu prijavu protiv Gordane I. iz Petrovaradina, pedijatrica neonatologa na odjelu

ИНЦИДЕНТ У УРГЕНТНОМ - АНЕСТЕЗИОЛОГ ИРЕНА ЈОЗДИЋ НАПАДНУТА ДОК ЈЕ РЕАНИМИРАЛА ДЕВОЧИЦУ

БЕОГРАД - Аnesteziolog у Ургентном центру Клиничких болница Србије др Ирена Јоздић само је повредио очи узроком око 13 часова, вадећи га из носа, па

SVE JE VEST ILI TO MOŽE POSTATI

- ★ Iz prava na informaciju, slobodu izražavanja i kritiku, proizilazi i obaveza novinara na iznošenje istine, uravnotežene i proverene informacije (poreklo, istinitost i potpunost) o pojavama, ličnostima i događajima o kojima javnost ima opravdan interes da zna.

2009.

>> ЛЕЛА И СИНИША ТЕОДОСИЋ ОПТУЖУЈУ ВАЉЕВСКЕ ЛЕКАРЕ ЗА СМРТ НОВОРОЂЕНЧЕТА

Доктори нам убили дете

Супружници Лела и Синиша Теодосић из Ваљева оптужили су двоје гинеколога из ске болнице за смрт новорђенчје дјука. Теодосићеви су поднесли крије ве против једне првакице ординирајуће којеца Лептина Тадића.

Лептина Тадић је изложена у првачини и испитана у Скопљу. Суд у Скопљу је одлука о аресту дјука Тадића отуђио на 11. јуна.

Korupcija u zdravstvu uzima taha

Pacijente gledaju kao iznos u evrima

„Zbog povrede kojena morala sam da idem u bolnicu. Svetovno mi je bilo

IZ PRITVORA CENTRALNOG ZATVORA U BEOGRADU JUCE PUSTEN DOKTOR EUGEN

CENE OPERACIJA
NA CRNO:

Karolinom plastičnom operacijom

Trajno
gube
liscu

Optuženi lekar mirno spava

Пошто је на слободи, плашим се да ми не
прећи, да ми не посађе неког... Само
желим да мој син... то односно бројечко

Devojčica umrla greškom lekara!

Pedijatri болнице у Ваљеву лећили petogodišnjeg Teodora Јовановића

ПРИТВОРЕН НАЧЕЛНИК ОСМОГ ОДЕЉЕЊА ПРВЕ ХИРУРШКЕ КЛИНИКЕ У БЕОГРАДУ

ЛЕКАР УХАПШЕН ЗБОГ МИТА

Сумња се да је др Миодраг Петровић узео 300 евра за операцију жучне кесе лапароскопским путем шездесетшестогодишњој пацијенткињи

Odakle početi?

Od ŠUMA NA VEZI...

ANALIZA

- ★ **Analiza medijskog izveštavanja** obuhvatila je postojeći Press clipping Lekarske komore Srbije u periodu od 2007. do kraja 2011. godine.
- ★ Izdvojeni su tekstovi koji se tiču LKS i lekarske struke, a potom, u kvalitativnoj analizi, razvrstani su u tri kategorije prema vrednosnom određenju sadržaja teksta, odnosno preovladavajućem tonu i usmerenju na:
pozitivne, neutralne i negativne
- ★ U nastavku analize, izdvojene su dominantne teme, a posebnu pažnju obratili smo na naslove.

Lekarska struka u štampanim medijima u posmatranom periodu od 2007 do 2011

Distribucija tekstova prema stavu o lekarskoj struci po godinama

160

140

120

100

80

60

40

20

0

2007

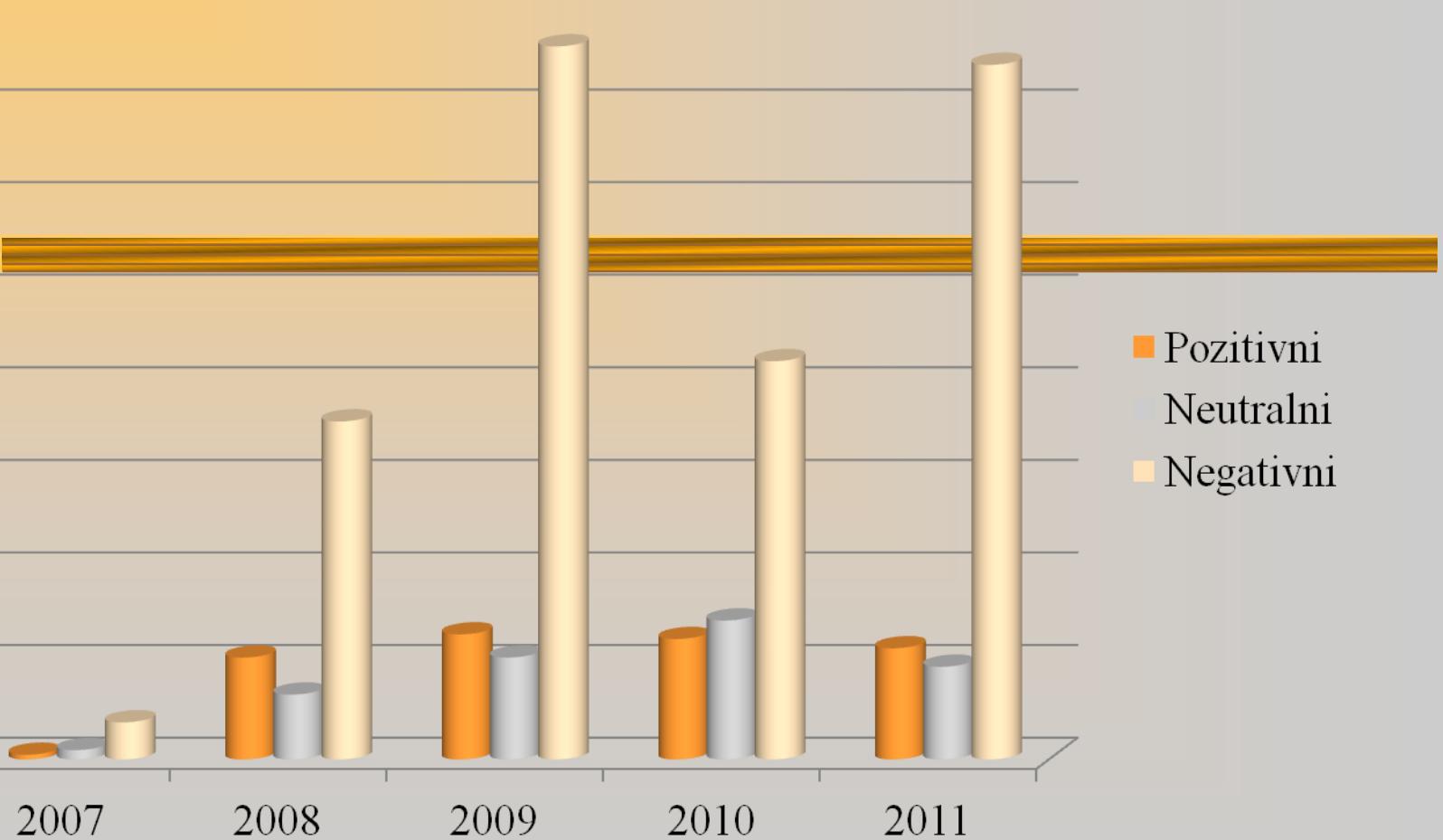
2008

2009

2010

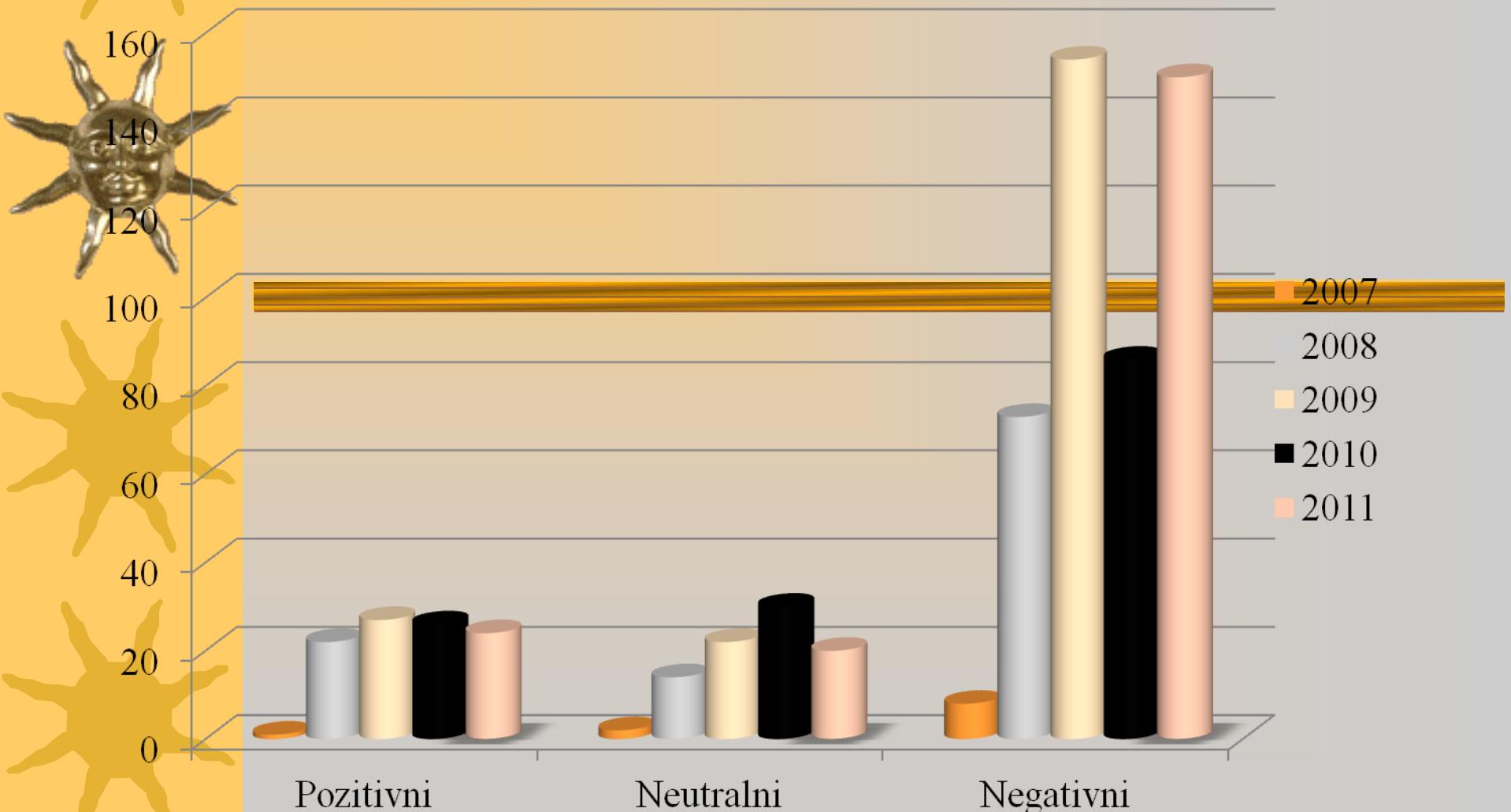
2011

- Pozitivni
- Neutralni
- Negativni

Lekarska struka u štampanim medijima u posmatranom periodu od 2007 do 2011

Distribucija tekstova na osnovu stava o lekarskoj struci

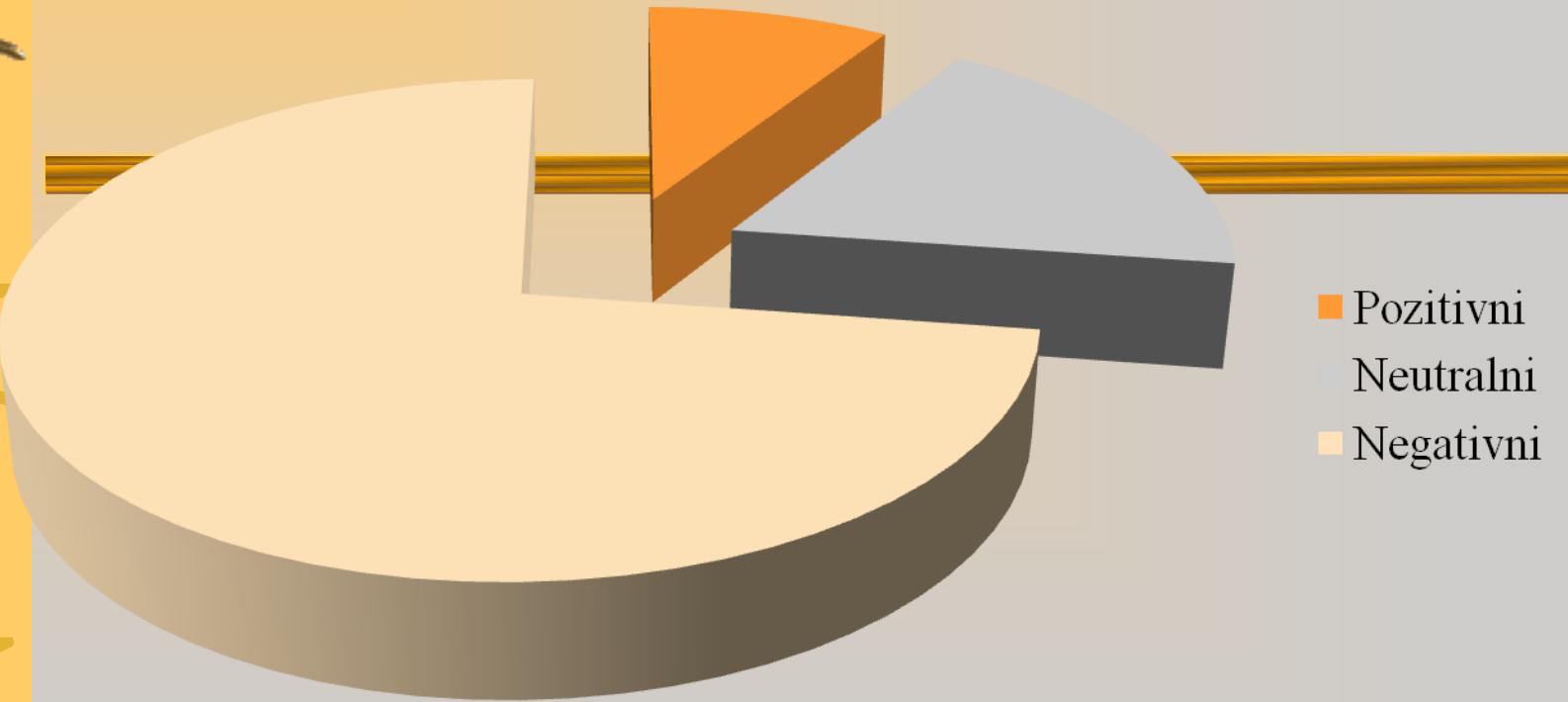

Lekarska struka u štampanim medijima 2007

Distribucija tekstova na osnovu stava o lekarskoj struci

2007

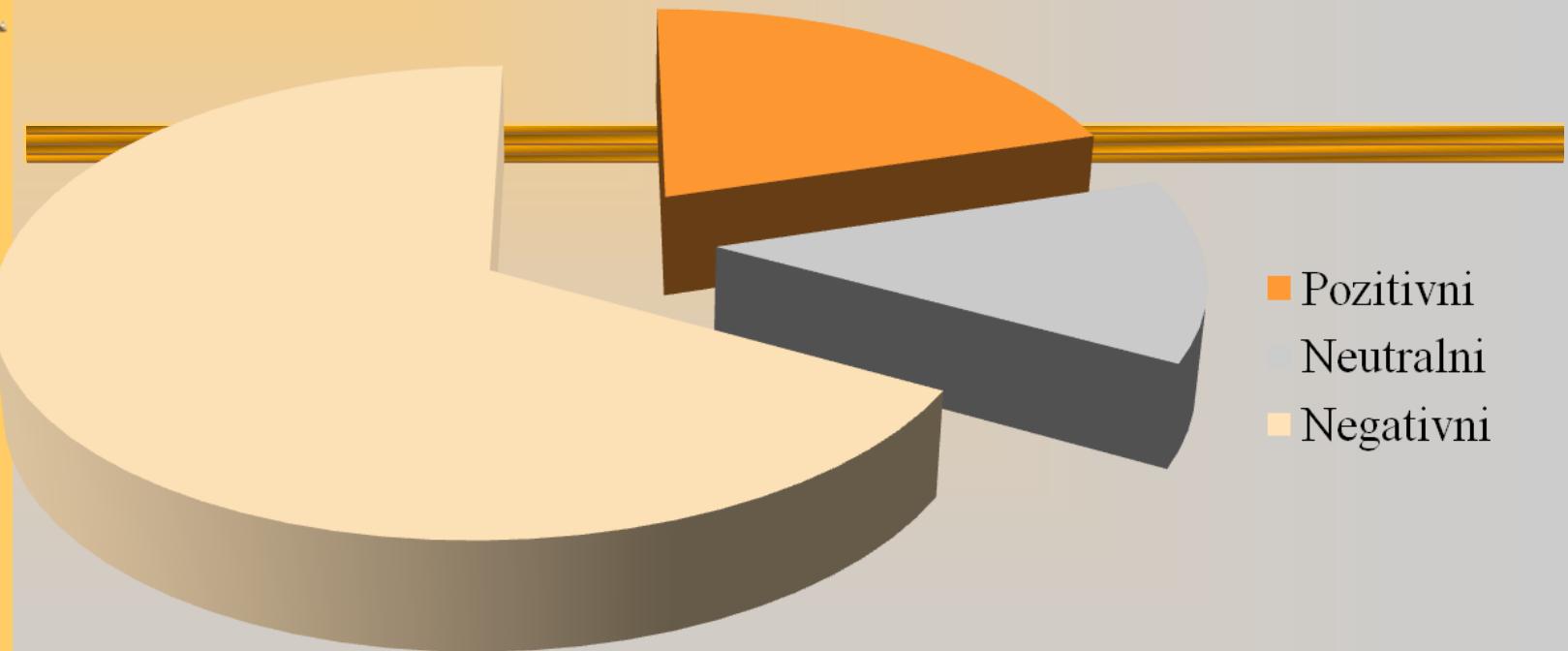

Lekarska struka u štampanim medijima 2008

Distribucija tekstova na osnovu stava o lekarskoj struci

2008

A vertical column of five decorative sun icons on the left side of the slide. The top icon is a detailed gold-colored sun with a smiling face and rays. Below it are four stylized yellow suns with eight rays each.

2008

★ Dominantne teme bile su: Sudovi časti, licenciranje, lekarske greške, večernje klinike. Slučaj dr S.N. bio je aktuelan u leto 2008, a kolege su ga optuživale za smrt pacijentkinje četiri godine ranije.

2008.

- ★ Neki od naslova te godine bili su: „*Lekar opljačkao Crveni krst*“, „*Ljudi u belom zaviše nas u crno*“, „*Doktori pod sumnjom*“, „*Zbog ubistva ... uhapšen anesteziolog*“, „*Lekari pod lupom popicije*“, „*Istraga protiv lekara*“, „*Lekari i sestre maltretiraju porodilje*“.
- ★ Više tekstova bavilo se potrebom da lekari dobiju status službenih lica, a ta tema aktuelna je i dalje.

2008

- ★ Naslovi su sugestivni i lekarsku profesiju vezuju za izgubljeno poverenje, smrt pacijenta, žalbe, tužbe, uzimanje mita, čak i pre istrage čitalac se navodi na zauzimanje stava o krivici lekara. Suđenja lekarima jedna je od nezaobilaznih tema. Najčešće je faktografsko, ali se uvek navodi puno ime lekara. Zarad držanja tenzije javnosti, novine često same kreiraju „zaplet“ – suđenje je odloženo, dok optuženi mirno spava.

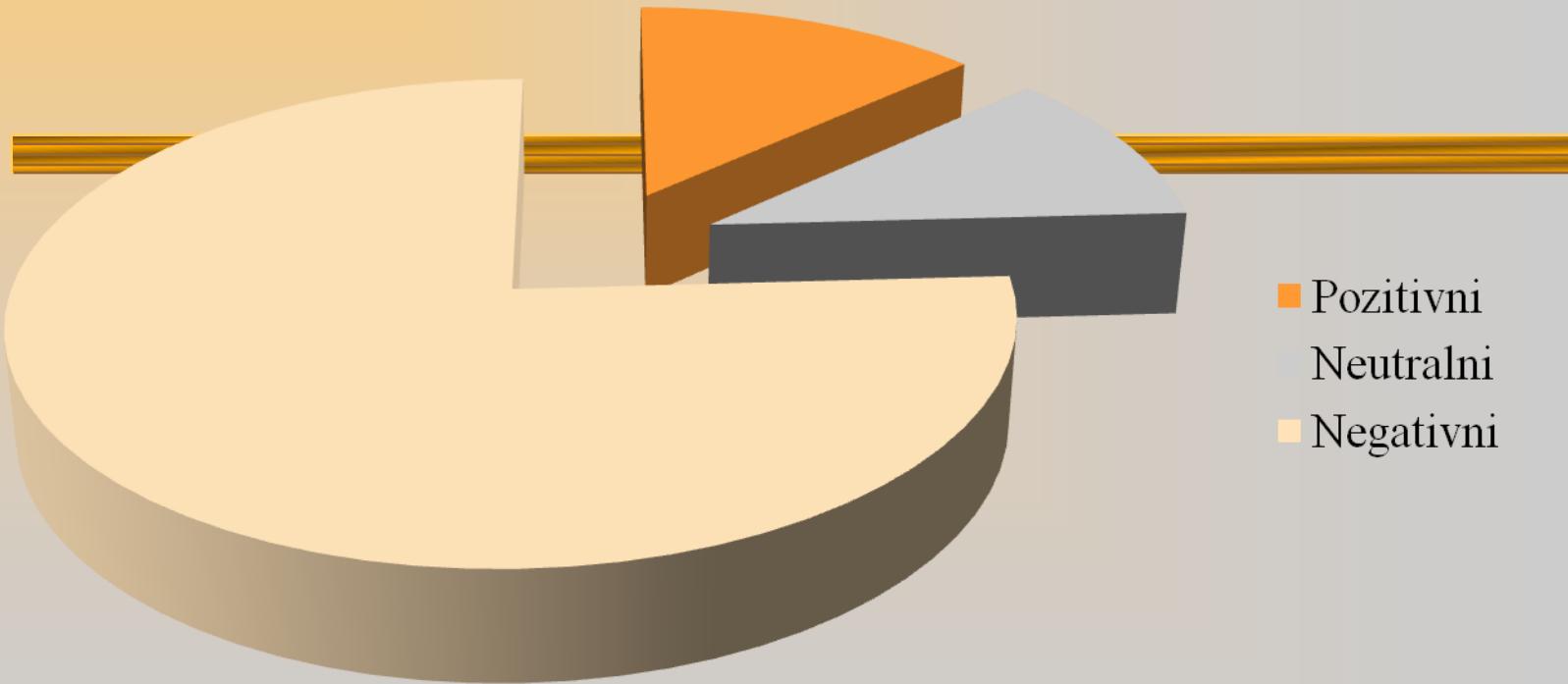
2008.

- ★ 17/2 KOSOVO PROGLASILO NEZAVISNOST
- ★ 21/2 MITING U BEOGRADU - PALJENE AMBASADE
- ★ 11/5 PARLAMENTARNI IZBORI
- ★ 21/7 UHAPŠEN KARADŽIĆ

Lekarska struka u štampanim medijima 2009

Distribucija tekstova na osnovu stava o lekarskoj struci

2009

- Pozitivni
- Neutralni
- Negativni

A vertical decorative element on the left side of the slide features five stylized sun icons. From top to bottom: a large gold-colored sun with a smiling face and rays; four smaller, yellowish-gold suns with eight-pointed starburst rays.

2009.

- ★ Naslovi o greškama lekara uvek privlače pažnju, naročito kad pogrešni postupak dovede do gubitka organa, radne sposobnosti ili smrtnog ishoda.
- ★ Neki od naslova bili su: „*Hirurgu slomio lobanju*“, „*Sekirom se svetio za amputirani prst*“, „*Lekar stradao greškom*“.

2009.

- ★ „Zatvor“ u naslovu takođe „puni“ novine, naročito ako je akter doktor. Stručnost doktora se neretko dovodi u sumnju
- ★ Lekari se dovode i u vezu sa narkomafijom, tačnije – pojedinci umesto da leče, rasturaju drogu.

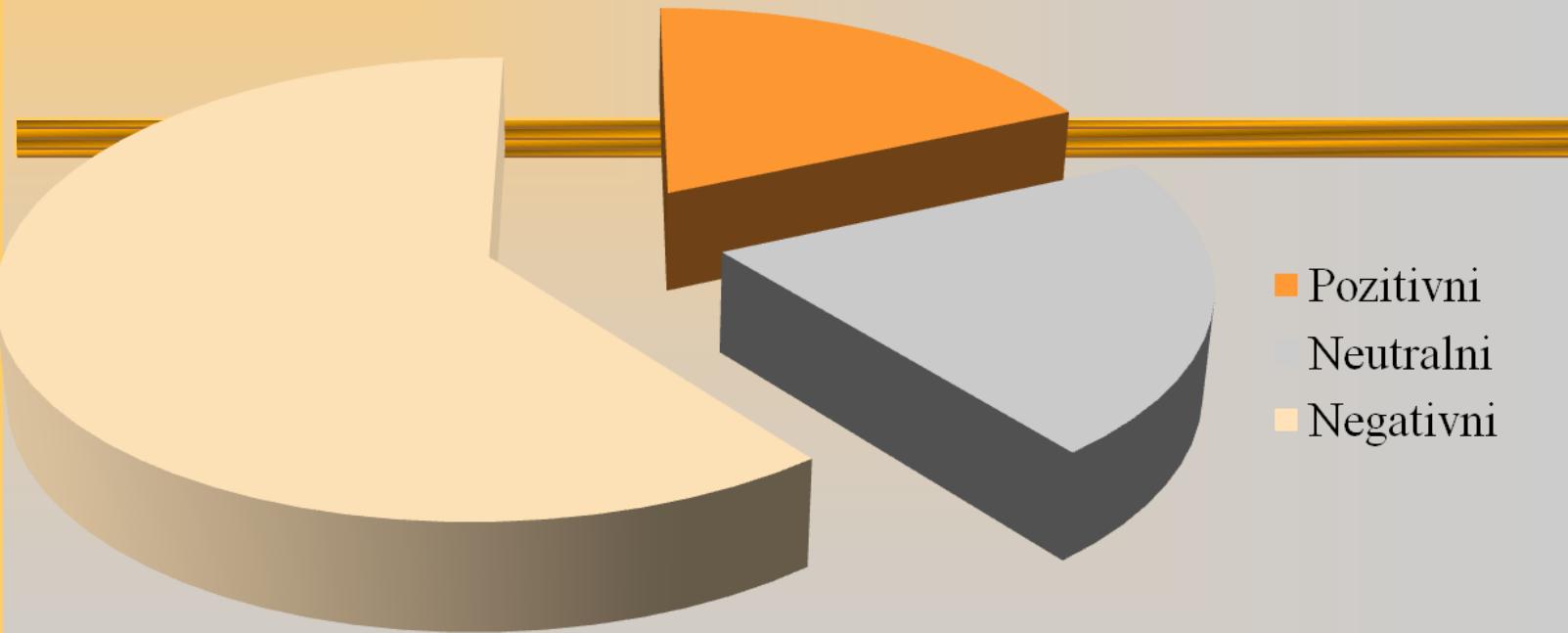
2009.

- ★ 4/1 PROTIV TUŽBA HRVATSKOJ
- ★ 31/8 ZAKON O INFORMISANJU (PROTIV MEDIJSKIH SLOBODA-ODLOŽENO USVAJANJE)
- 17/9 PRETUČEN BRIS TATON
- ★ OTKAZANA PARADA PONOSA
- ★ PROGLAŠENA PANDEMIJA H1N1
- ★ 2/11 POTPISAN UGOVOR O NABAVCI VAKCINA
- ★ 26/12 KONTROVERZE OKO IZBORA SUDIJA I TUŽILACA

Lekarska struka u štampanim medijima 2010

Distribucija tekstova na osnovu stava o lekarskoj struci

2010

2010.

- ★ Dominantne teme bile su: korupcija u zdravstvu i lekarske greške. Pritom, ne koriste se uobičajeni termini „zbog sumnje da je izvršio ubistvo“... već se čitaocu direkto sugeriše da je lekar- ubica.
- ★ Negativni poeni za struku delimično su proistekli iz različitih stavova po pitanju vakcinacije protiv novog gripa, čime je stvorena dodatna konfuzija u javnosti.

2010.

- ★ Veliki broj tekstova bavio se posledicama gubitka poverenja pacijenata u lekare koji su postali meta ogorčene rodbine pacijenata i pretrpeli povrede na radnom mestu.
- ★ Godinu 2010. obeležila je i „afera citostatici“.

2010

-
- ★ Neki od naslova te godine bili su: „*Zločin u belom mantilu*“, „*Lekar uhapšen zbog 100 evra*“, „*Pacijent pretukao lekarku*“, „*Lekari krali pare na lažnim operacijama*“, „*Žrtva nemara*“, „*Propusti lekara ubili nam bebu*“, „*Hapšenje onkologa i farmaceuta zbog sumnje na mito*“, „*Hirurg pao zbog mita*“, „*Uhapšeno još pet onkologa*“, „*Lekarka kriva za smrt bebe?*“.

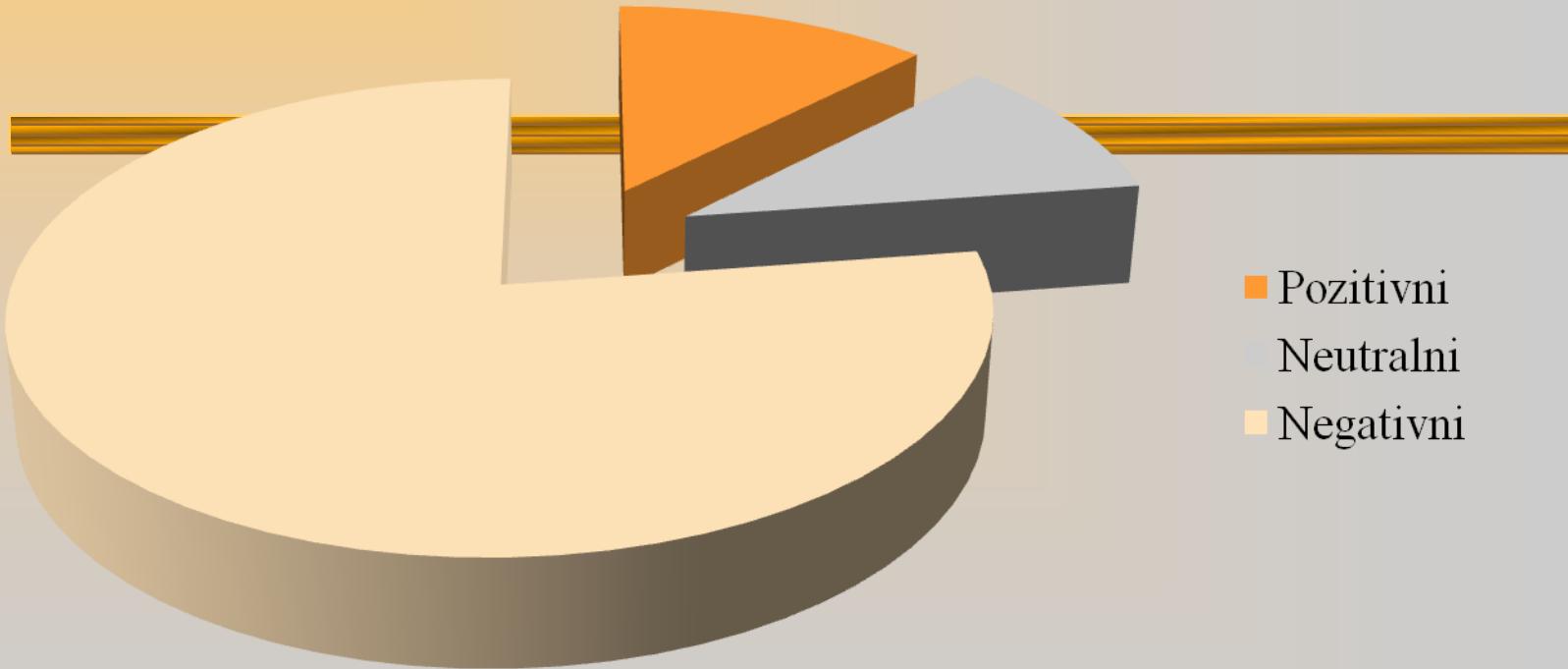
2010.

- ★ 1/1 NEMA VIŠE VOJNE OBAVEZE
- ★ UPITNIK EU PREDAT CVETKOVIĆU
- ★ 30/3 SKUPŠTINA SRBIJE-DEKLARACIJA O OSUDI ZLOČINA U SREBRENICI
- ★ 8/4 UHAPŠENA KATARINA REBRAČA - PRONEVERA HUMANITARNE POMOĆI
- ★ 22/7 MSP - PROGLAŠENJE NEZAVISNOSTI KOSOVA JE U SKLADU SA MEĐUNARODNIM PRAVOM
- ★ 10/10 PARADA PONOSA-POVREĐENO 132 POLICAJCA I 25 GRAĐANA

Lekarska struka u štampanim medijima 2011

Distribucija tekstova na osnovu stava o lekarskoj struci

2011

2011.

- ★ Neki od naslova bili su: „*Zaboravili Hipokrata*“, „*Osuđeni lekari*“, „*Decu ubija neznanje lekara*“, „*Neurohirurg na slobodi*“, „*Lekari se bogate na eksperimentima*“, „*Pretnjama do recepta*“, „*Lekar maltretirao gluvonemu trudnicu*“, „*Preminula porodilja*“.

A vertical column of five decorative sun icons on the left side of the slide. The top icon is a gold-colored sun with a smiling face and rays. Below it are four yellow sun icons with eight rays each.

2011.

★ Prošle godine štampani mediji najčešće su se bavili temama kao što su „afera citostatici“, smrt pacijenata usled (potencijalne) lekarske greške, korupcija lekara – oduzimanje licence. Mediji su često ukazivali na tamnu stranu pojedinih doktora, aferu u Hitnoj pomoći, istragu o vakcinama, čak i krađu naučnog rada.

2011.

- ★ Porodice preminulih pacijenata neretko su preko medija skretale pažnju javnosti na propuste – ne samo lekara, nego i pravosudnih organa.
- ★ S druge strane, velika pažnja u medijima data je osiguranju od profesionalne odgovornosti – koje lekarima daje sigurnost da ne beže u „defanzivnu medicinu“.

2011.

- ★ 28/1 OSTAVKA T. MILOSAVLJEVIĆA
 - ★ IZABRAN NOVI MINISTAR ZDRAVLJA
 - ★ 15/2 TRGOVINA LISTAMA ČEKANJA
 - ★ 21/6 AFERA GALENIKA
 - ★ 19/9 UHAPŠENA SVETLANA VUKAJLOVIĆ
ZBOG AFERE VAKCINA
 - ★ *NAPADI NA LEKARE SVE ČEŠĆI*
-

2011.

- ★ JANUAR SMENJEN MLAĐAN DINKIĆ
- ★ 26/5 UHAPŠEN RATKO MLADIĆ
- ★ ANGELA MERKEL ZAHTEVA DA SE ODREKNEMO UTICAJA NA SEVERU KOSOVA
- ★ 9/12 EVROPSKI SAVET - ODLOŽENA KANDIDATURA

ČINJENICE:

- ★ Lekar obavlja složen, odgovoran i stresan posao lečenja pacijenata. Zdravstvena delatnost je javna delatnost
- ★ Novinar pomaže ostvarivanju prava javnosti da bude upoznata sa činjenicama, oblikuje vesti i učestvuje u formiranju stavova
- ★ Lekar poštuje odredbe Kodeksa profesionalne etike
- ★ Novinar poštuje odredbe Novinarskog kodeksa

JOŠ ČINJENICA:

- ★ Česti su napadi na novinare u obavljanju posla
- ★ Česti su napadi na lekare u obavljanju posla
- ★ Nešto više od trećine građana misli da su novinari korumpirani
- ★ Isto toliko, a možda i nešto više, misli da su lekari korumpirani

JOŠ ČINJENICA:

U proleće 2007. anketa rađena u zemljama Evrope, pokazuje da je indeks poverenja za lekare 3,2%, a za novinare 2,2%, a u zemljama u tranziciji ove brojke su nešto približnije i sličnije (81% u korist lekara i 53% u korist novinara) U jednoj novinarskoj radionici petnaestogodišnja devojčica izjavljuje: „Posao novinara je da razmišlja 24 sata, da gleda stalno oko sebe, primećuje čudne stvari i zatim druge obaveštava o tome. **Novinari su i lekari ljudskog društva**“

JOŠ ČINJENICA:

- ★ KOMUNIKACIJA JE NEOPHODNA, A TZV. KRIZNA KOMUNIKACIJA POČIVA NA PRAVILU, KOJE JE ISTO KAO I U MEDICINI :

Ne naškoditi

(»Primum no nocere«)

Novinarski kodeks:

Novinar će u svim situacijama i bez izuzetka braniti načela slobode informisanja, štiteći pravo na informaciju i izražavanje komentatorskog i kritičkog stava, držeći se strogo pravila da su činjenice obavezne, a stavovi slobodni.

Novinar će se naročito boriti protiv iskrivljavanja činjenica i protiv cenzure.

Novinar je dužan da blagovremeno ispravi svaku štetnu netačnost putem ispravke i izvinjenja određenoj ličnosti ili ustanovi, omogućujući pravo na odgovor kritikovanim osobama, ukoliko je reč o dostoјnom predmetu rasprave.

Novinar će odbiti sve privilegije koje bi mogle da utiču na nezavisno obavljanje njegovih profesionalnih dužnosti.

Novinari ne smeju koristiti, podsticati ili opravdavati stereotipe prilikom obrade tema koje se tiču bilo koje od društvenih grupa.

Medicina i zdravstvo ne postoje zbog sebe samih

**Svima, kad – tad, zatreba usluga
zdravstvenog sistema pa ih stoga i
zanima šta se u njemu događa.**

USPOSTAVLJANJE POZITIVNIH ODNOSA SA NOVINARIMA KLJUČ JE USPEHA U KOMUNIKACIJI

Medije zanimaju:

- ★ teme koje zanimaju opštu javnost
- ★ češće loše, nego dobre vesti
- ★ novi vidici
- ★ pravi odgovori i
- ★ vesti za naslovnu stranu

Osnovne greške lekara u komunikaciji sa medijima:

- ★ čutanje ili odbijanje saradnje
- ★ nedostupnost
- ★ pokušaji da sami kreiraju i definišu vest umesto novinara
- ★ pokušaji da se vest učini mnogo manje važnom nego što jeste

Osnovne greške lekara u komunikaciji sa medijima:

- ★ Time se otvara put da u javnost dospeju poluinformacije, glasine ili grube neistine i za nastalu štetu se krive novinari.
- ★ **Za medije niko nije nedodirljiv.**
- ★ Postoji osećaj lekara da mediji vode neku vrstu krstaških ratova sa više ili manje poznatom namerom

USPOSTAVLJANJE POZITIVNIH ODNOSA SA NOVINARIMA KLJUČ JE USPEHA U KOMUNIKACIJI

- ★ Istovremeno, lekari ne treba da se pomire sa medijskim napadima, kako, neretko, doživljavamo pažnju medija, već je neophodno usvojiti **komunikacijske veštine važne za komunikaciju sa medijima**, ali istovremeno znati šta činiti kada je nanesena šteta objavom u medijima

Novinari lekarima nisu neprijatelji, ali nisu ni prijatelji

- ★ Međutim nema apsolutnih kriterijuma šta je vest i šta čini vest.
- ★ Novinari moraju odgovoriti na pitanja :
ko, šta, zašto, kako, kada i gde.

Novinari lekarima nisu neprijatelji, ali nisu ni prijatelji

- ★ Sve ostalo može dovesti do pojave tračeva, do pogrešne procene rizika, stvoriti negativan ugled pojedinca i institucije i dovesti do gubitka poverenja

Pitanje

- ★ Da li su uzroci deformisanja vesti upravo naše, sopstvene informacije koje nisu bile najkompetentnije ili su, namerno, kreirane od strane novinara,
- ★ ili su posledica nedovoljne pripremljenosti novinara, nedovoljno istraženih činjenica, nepoznavanja materije,
- ★ ili tehničkih pogreški?

ČINJENICA

* ZADATAK NOVINARA JE DA
STVARI OKO LEKARSKE
GREŠKE ČINE VIDLJIVIM, A
NE DA IH PROCESIURAJU.

ČINJENICA

*GREŠAKA ĆE UVĒK BITI
I LEKARSKIH
I NOVINARSKIH

ZAŠTO LEKARSKA KOMORA SRBIJE?

- ★ ESNAFSKO UDRUŽENJE
- ★ PRINCIP LIČNE ODGOVORNOSTI
- ★ OBAVLJANJE POVERENIH POSLOVA
- ★ POSTUPANJE NA OSNOVU DOKAZA, U SISTEMU
- ★ SAMOREGULACIJA STRUKE
- ★ AKTIVAN RAD SA MEDIJSKIM POSLANICIMA

HVALA

prim. dr sci. med. Tatjana Radosavljević,
Direktor Lekarske komore Srbije